

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

کمیسیون ملی
یونسکو - ایران

Iranian National
Commission for
UNESCO

اطلس ملی زنان در آموزش عالی

سال تحلیلی ۱۳۹۴-۹۵

تهیه کننده: دکتر سیما بوذری

۱۳۹۷

شابک :	۹۷۸-۶۰۰-۰۴-۰۱۴۴-۳
شماره کتابشناسی ملی:	۵۰۹۰۹۴۱
عنوان و پدیدآور	اطلس ملی زنان در آموزش عالی (سال تحصیلی ۹۵-۱۳۹۴) تهیه کننده سیما بوذری ، همکاران اصلی رسول پاکدامن ، روح اله مطلوبی
مشخصات نشر :	تهران : سیما بوذری ۱۳۹۷
مشخصات ظاهری	ف، ۱۶۰ص: مصور (بخشی رنگی) ، نقشه رنگی ، جدول (بخشی رنگی)، نمودار (رنگی) ۲۹*۲۲ س م
موضوع	زنان در آموزش عالی ، ایران ، آمار
موضوع	Woman in higher education- Iran-- Statistics:
موضوع	زنان در آموزش عالی - ایران - جدول ها و نمودارها
موضوع	Woman in higher education- Iran—Charts, diagrams, etc
موضوع	زنان در آموزش عالی - ایران - نقشه ها
موضوع	Woman in higher education- Iran- Maps:
موضوع	آموزش عالی - ایران - آمار
موضوع	Education, Higher—Iran-- Statistics:
رده بندی دیویی :	۷۸ / ۰۱۲۰۰۹۵۵
رده بندی کنگره :	۱۳۹۶ ب ۹ ا ۲۱ / ۱۷۱
سرشناسه	بوذری - سیما ۲۵
شناسه افزوده	رسول پاکدامن ۱۳۴۴
شناسه افزوده	روح اله مطلوبی ۱۳۶۹
وضعیت فهرست نویسی	فیا

نام کتاب : اطلس ملی زنان در آموزش عالی (سال تحصیلی ۹۵-۱۳۹۴)

نویسنده : سیما بوذری

همکاران اصلی : رسول پاکدامن ، روح اله مطلوبی

ناشر: مولف

سال چاپ: ۱۳۹۷

شمارگان : ۵۰۰

نوبت چاپ: اول

نشانی : تهران ، خیابان نلسون ماندلا، خیابان گلفام ، پلاک ۷۰

تلفن: ۲۲۰۱۰۶۱۶

کلیه حقوق اعم از چاپ و تکثیر ، نسخه برداری ، ترجمه و جز اینها برای ناشر محفوظ است

(نقل مطالب با ذکر منبع بلامانع است)

مقدمه	۱۴
۱. جایگاه زنان در ایران	۱۵
۱-۱- اهمیت نقش زن در تاریخ ایران	۱۶
۱-۲- تاریخچه تحصیل زنان در ایران	۱۷
۲. بررسی وضعیت متقاضیان زن در آموزش عالی	۲۱
۲-۱- بررسی توزیع فضایی شرکت کنندگان زن کشور در کنکور سال ۱۳۹۴-۹۵	۲۲
۳. بررسی وضعیت ثبت نام شدگان زن در آموزش عالی	۲۵
۳-۱- ساختار جمعیت زنان ثبت نام شده در نظام آموزش عالی کشور	۲۶
۳-۲- بررسی توزیع فضایی زنان ثبت نام شده در استان های کشور	۲۹
۳-۳- وضعیت ثبت نام شدگان زن در گروه های عمده تحصیلی	۳۲
۳-۳-۱- بررسی توزیع فضایی ثبت نام شدگان زن در گروه های عمده تحصیلی به تفکیک بخش دولتی و غیردولتی	۳۴
۳-۳-۲- بررسی توزیع فضایی ثبت نام شدگان زن در گروه های عمده تحصیلی به تفکیک استان	۳۷
۳-۴- وضعیت زنان ثبت نام شده در دوره های تحصیلی	۵۱
۳-۴-۱- بررسی توزیع فضایی زنان ثبت نام شده در دوره های تحصیلی به تفکیک استان	۵۳
۳-۴-۲- بررسی توزیع فضایی ثبت نام شدگان زن در دوره های تحصیلی به تفکیک بخش دولتی - غیردولتی	۶۴
۴. بررسی وضعیت دانشجویان زن در آموزش عالی	۶۷
۴-۱- ساختار جمعیت دانشجویان زن کشور	۶۸
۴-۲- بررسی توزیع فضایی دانشجویان زن در استان های کشور	۷۱
۴-۳- بررسی وضعیت زنان دانشجو در گروه های عمده تحصیلی	۷۴
۴-۳-۱- وضعیت دانشجویان زن در گروه های عمده تحصیلی به تفکیک بخش دولتی - غیردولتی	۷۶
۴-۳-۲- بررسی توزیع فضایی زنان دانشجو در گروه های عمده تحصیلی به تفکیک هر استان	۷۹
۴-۴- بررسی توزیع فضایی زنان دانشجو به تفکیک دوره های تحصیلی	۹۳
۴-۴-۱- بررسی توزیع فضایی دوره های تحصیلی دانشجویان زن به تفکیک هر استان	۹۴
۴-۴-۲- بررسی وضعیت دانشجویان زن در دوره های تحصیلی به تفکیک بخش دولتی - غیردولتی	۱۰۵
۵. بررسی وضعیت دانش آموختگان زن در آموزش عالی	۱۰۹
۵-۱- بررسی وضعیت دانش آموختگان زن کشور	۱۱۰
۵-۲- بررسی توزیع فضایی فارغ التحصیلان زن در استان های کشور	۱۱۳
۵-۳- بررسی جمعیت فارغ التحصیلان زن در گروه های عمده تحصیلی	۱۱۶
۵-۳-۱- بررسی توزیع فضایی گروه های عمده تحصیلی فارغ التحصیلان زن به تفکیک هر استان	۱۲۰
۵-۴- بررسی توزیع فضایی زنان دانش آموخته در دوره های تحصیلی	۱۳۴
۵-۴-۱- بررسی توزیع فضایی دوره های تحصیلی فارغ التحصیلان زن به تفکیک هر استان	۱۳۵
۵-۴-۲- بررسی وضعیت دانش آموختگان زن در دوره های تحصیلی به تفکیک بخش دولتی - غیردولتی	۱۴۷
۶. اعضای هیات علمی زن در آموزش عالی	۱۵۱
۶-۱- بررسی توزیع فضایی زنان هیات علمی تمام وقت به تفکیک استان	۱۵۲
منابع	۱۶۵

امروزه صاحب‌نظران عصر حاضر را عصر اطلاعات نامگذاری کرده‌اند و این امرگوایی اهمیت بسزای دانش، اطلاعات و شبکه‌های اطلاعاتی و ارتباطی است. ظهور عصر اطلاعات و ارتباطات و تاثیر آن بر روند خلق دانش و توسعه فناوری باعث شده است تا توسعه ملی به سرعت از وابستگی صرف به منابع طبیعی به عنوان یک مزیت نسبی به سمت تولید دانش و فناوری برای ایجاد فرصت‌های رقابتی پایدار و در نتیجه خلق توسعه همه جانبه و پایدار سوق داده شود. لذا مفهوم توسعه یافتگی در یکی دو قرن اخیر در دنیا، با مقوله علم، جامعه علمی، رفتار علمی، تصمیم‌گیری علمی و حکومت مبتنی بر علم گره خورده است و تاکید بر "مدیریت جامعه مبتنی بر علم" از ضروریات مفهوم توسعه یافتگی گردیده است.

به همین دلیل از عوامل تاثیرگذار بر توسعه پایدار جوامع، بدون تردید، گسترش ظرفیت‌های دانش و فعالیت‌های مرتبط با علم و فناوری است و زمانی حرکت در مسیر توسعه پایدار امکان پذیر می‌شود که بهره‌گیری از توان بالفعل تمامی منابع انسانی و تمامی اقسام جامعه صرفنظر از تفاوت‌های جنسیتی و نژادی فراهم باشد. به عبارت دیگر توسعه پایدار به عنوان یکی از بسترهای محال و رشد انسان، آنگاه می‌تواند موفقیت آمیز باشد که با یاری و مشارکت همه گروه‌های اجتماعی و برای همه آنان صورت پذیرد. برپای گروه‌های اجتماعی، زنان نیمی از جمعیت کشورها را تشکیل می‌دهند، همین امر سبب گردیده تا امروزه بسیاری از صاحب‌نظران، حضور و مشارکت جدی زنان در عرصه‌های علم و فناوری را به منزله یکی از اصلی‌ترین و کارآمدترین روش‌های دستیابی به توسعه پایدار دانسته و معتقدند: یکی از بهترین راه‌های بالندگی و شکوفایی توانایی زنان، گشودن عرصه‌های آموزشی و خصوصاً آموزش عالی به روی آنان است. زیرا زنان برخوردار از آموزش عالی، اساساً قادر به ایفای نقش‌های فعالانه در خانوادگی، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی در جامعه هستند. لذا برنامه ریزی در مسیر توانمندسازی زنان در عرصه‌های علمی، آموزشی، پژوهشی و مدیریتی از عمده‌ترین برنامه‌های توسعه پایدار محسوب می‌شود.

جامعه ایران نیز در چند دهه گذشته و خصوصاً پس از انقلاب اسلامی، تحولات اجتماعی، فرهنگی و آموزشی خطیری را سپری نموده است که یکی از مهمترین این تحولات، گسترش آموزش عالی در سطوح و مقاطع گوناگون است که در بازه‌های مختلف زمانی با بستر سازی‌های مناسب امکان مشارکت گسترده آنان را در عرصه‌های آموزش عالی فراهم نموده است.

در این مقوله سعی گردیده تا با ارائه اطلس ملی زنان در آموزش عالی کشور، بررسی ساختار متقاضیان کنکور، ثبت‌نام‌شدگان، دانشجویان، دانش‌آموختگان و آموزشگران زن و پراکنش جغرافیایی آنان در ۳۱ استان کشور پردازد و با بهره‌گیری از سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS) آنها را در قالب نقشه‌های موضوعی (تماتیک) در اختیار صاحب‌نظران و برنامه ریزان نظام آموزش عالی قرار دهد.

اطلس فوق در نوع خود از نوآوری و تازگی برخوردار بوده و تا کنون در کشور اطلس زنان در آموزش عالی کشور تهیه و تدوین نگردیده بود لذا مطالعه حاضر به دلیل نوآورانه بودنش خالی از اشکال نخواهد بود که امید است این تلاش اندک، مورد استفاده قرار گیرد.